

**Obowiązek alimentacyjny.
Komentarz do art. 128–144(1)
KRO oraz związanych
z nimi regulacji KPC**

Przedmowa

Zgodnie z art. 18 Konstytucji RP pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej znajdują się: małżeństwo (będące związkiem kobiety i mężczyzny), rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo. Konsekwencją pozostawania rodziny pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej jest obowiązek udzielania rodzinie odpowiedniej pomocy. Według polskiego ustawodawstwa w zakresie tej pomocy szczególne miejsce zajmuje pomoc udzielana dziecku. Wynika to z treści art. 72 ust. 1 Konstytucji RP, według którego Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Konsekwencją i rozwinięciem tych postanowień Konstytucji RP są stosowne regulacje zawarte m.in. w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym. Do tych unormowań należą też regulacje zawarte w art. 128–144¹ KRO oraz w stosownych przepisach prawa procesowego.

W art. 128–144¹ KRO został obowiązek alimentacyjny między krewnymi (w tym obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie), a także obowiązek alimentacyjny między innymi osobami (z tytułu przysposobienia, ojca dziecka pozamałżeńskiego wobec matki tego dziecka oraz w stosunkach między pasierbem a ojczymem lub macochą).

W większości przypadków obowiązki, o których mowa, są spełniane dobrowolnie. Jest to zjawisko normalne i prawidłowe. Prawo służy tu więc przede wszystkim zapewnieniu świadczeń alimentacyjnych wtedy, gdy zobowiązany do tych świadczeń nie realizuje ich dobrowolnie, w wysokości i terminie odpowiadającym określonym potrzebom uprawnionego i swoich możliwościom.

Także przepisy normujące obowiązek alimentacyjny (art. 128–144¹ KRO) oraz przepisy z nimi związane wymagają podejmowania systematycznych prób analizy, służących zwłaszcza należytemu stosowaniu prawa, o które chodzi – tym bardziej, że ilość spraw alimentacyjnych (w szczególności spraw o alimenty oraz o zmianę orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego) jest znaczna.

Już w tym miejscu należy zaznaczyć, że pojęcie „obowiązek alimentacyjny”, użyte przez ustawodawcę na oznaczenie działu III w tytule II KRO (a przez nas powtórzone w tytule tego komentarza), jest swoistym skrótem myślowym;

chodzi przecież o przepisy normujące stosunki alimentacyjne, a zatem nie tylko obowiązki, ale również określone prawa do alimentów.

Niniejszy komentarz uwzględnia stan prawny obowiązujący na dzień 29.2.2020 r., jak również m.in. opublikowane do 29.2.2020 r. orzecznictwo, w tym zwłaszcza orzecznictwo Sądu Najwyższego.

Mamy nadzieję, że przedstawiając ten komentarz, wychodzimy naprzeciw Państwa oczekiwaniom.

Poznań–Pleszew, marzec 2020 r.

Anna Haak-Trzuskawska
Henryk Haak

[Przejdź do księgarni →](#)